

Voor u gelezen: Bevorderen van een Culture of Care

Instantie voor Dierenwelzijn Utrecht, p.l.p.vanloo@uu.nl

De RSPCA heeft een pamflet geschreven over het bevorderen van een Culture of Care (zorgcultuur). Het pamflet is gericht aan Instanties voor Dierenwelzijn, maar ook voor dierverzorgers, biotechnici en andere medewerkers in de proefdierketen is het een waardevol document. Het pamflet is een leidraad en bevat ideeën die jou en je instelling helpen te begrijpen wat wordt verstaan onder een Culture of Care en hoe jij daar je steentje aan kunt bijdragen. Het pamflet is te downloaden van de website van de RSPCA [1].

Het helpen bevorderen van een zorgcultuur is een relevante IvD-taak, welke is opgenomen in het EU-werkdocument voor Instanties voor Dierenwelzijn en Nationale Comités [2]. De RSPCA-leidraad kan je helpen ervoor zorg te dragen dat het concept van Culture of Care binnen je instelling wordt begrepen en ondersteund en kan worden gebruikt om de effectiviteit van Culture of Care-initiatieven van IvD's te meten.

Het probleem

Veel instellingen zeggen dat hun zorgcultuur goed is, maar een visie op wat een goede zorgcultuur is, ontbreekt vaak. Ook ontbreken vaak stappen om te beoordelen of een zorgcultuur echt impact heeft. De IvD heeft tot taak de zorgcultuur te bevorderen. Zij kan veel doen om de voordelen voor de dieren, het moreel van het personeel, de wetenschappelijke kwaliteit en openheid in de maatschappij te helpen realiseren. De RSPCA-leidraad bevat ideeën om IvD's te helpen het voortouw te nemen bij het ontwikkelen en onderhouden van een Culture of Care en alle medewerkers hierbij te betrekken.

Meer dan alleen zorg voor de dieren

'Culture of Care' betekent een voor de hele instelling aantoonbare betrokkenheid om het dierenwelzijn, de wetenschappelijke kwaliteit, de zorg voor het personeel en de transparantie voor alle belanghebbenden, inclusief de maatschappij, te verbeteren. Dit gaat verder »

dan alleen het naleven van de wet, verder dan de zorg voor dieren. Het omvat ook andere factoren, waaronder hoe het personeel met elkaar omgaat en communiceert, hoe effectief de 3V's worden geïmplementeerd, het belang dat wordt gehecht aan kwalitatief hoogwaardige wetenschap en hoe toegewijd men is om verder te gaan dan de wettelijke minimumvereisten. Een goede zorgcultuur levert tastbare voordelen op voor dieren, mensen en wetenschap. Hier is niet alleen de IvD verantwoordelijk voor, maar de plaats van de IvD in de organisatie maakt wel dat zij het voortouw kan nemen in het stimuleren van deze zorgcultuur.

Elke instelling heeft zijn eigen lokale cultuur, dus alle instellingen moeten een duidelijke visie hebben op wat een zorgcultuur voor hén betekent. Op de website van Norecopa [3] is een werkconcept van de Culture of Care te vinden dat je kan helpen deze visie te ontwikkelen. De website bevat ook veel andere relevante informatie en referenties.

Tip: Sommige instellingen organiseren een workshop om hun zorgcultuur te definiëren, waaraan een breed scala aan medewerkers kan deelnemen. Wellicht is dit ook iets voor jouw instelling?

Hoe goed doet jouw instelling het?

Het is misschien mogelijk om te 'voelen' wanneer de bedrijfscultuur goed is, maar het is ook mogelijk dat indrukken subjectief zijn en dat de cultuur afdrijft of varieert binnen je instelling. Sommige instellingen zijn daarom begonnen met het beoordelen van hun Culture of Care gebruikmakend van een enquête en een aanpak voor het verzamelen van informatie. Zo kun je de impact van initiatieven om de lokale zorgcultuur te bevorderen, meten, je ervan verzekeren dat er sprake is van voortdurende vooruitgang, en checken hoe het is gesteld met dierenwelzijn en de betrokkenheid van de medewerkers.

Voor een goede beoordeling van de Culture of Care zijn een beperkt aantal subjectieve, objectieve en diergerichte indicatoren nodig. Een voorbeeld van een subjectieve indicator is een enquêtevraag waarin deelnemers worden gevraagd uitspraken te beoordelen zoals 'Ik voel me verantwoordelijk voor dierenwelzijn'. Een voorbeeld van een objectieve indicator is de vraag of de NVWA de instelling regelmatig bezoekt en voldoende beschikbaar is voor advies. Een voorbeeld van een diergerichte indicator is informatie over kooiverrijking of de bestemming van dieren. Op de website van de RSPCA vind je een voorbeeld van een enquête om de Culture of Care te meten [4]; ideeën voor indicatoren staan in [5] en [6].

Tip: je kunt ook gebruik maken van het IvD-platform om te ontdekken of en hoe andere instellingen in Nederland hun zorgcultuur beoordelen.

Betrek iedereen en respecteer ieders rol

Culture of Care moet een kernelement zijn van de introductie- en training voor álle medewerkers, dus ook diegenen die niet werken met of in contact komen met proefdieren. Dit is van belang voor interne transparantie. Je zou dit kunnen doen door het aanbieden van presentaties en discussiesessies of onder leiding van de IvD een discussieforum te bieden dat ook toegankelijk is voor medewerkers die niet betrokken zijn in de proefdierketen.

Het aspect van de zorg voor personeel omvat het bevorderen van wederzijds respect tussen mensen met verschillende rollen en het erkennen van de emotionele aspecten aan het werk van medewerkers zoals biotechnici en diervverzorgers. Het Europese Culture of Care Netwerk heeft een aantal praktische voorbeelden van initiatieven om de communicatie tussen wetenschappers, biotechnici, diervverzorgers, dierenartsen en de IvD te verbeteren, verzameld [7]. Al het personeel, met name biotechnici, diervverzorgers en dierenartsen kunnen worstelen met de emotionele impact van de zorg voor proefdieren die ongerief ondervinden of die ze moeten euthanaseren [8]. Het is niet altijd mogelijk om hierover met familie en vrienden te praten. De IvD kan nagaan of hiervoor binnen de instelling voldoende ondersteuning is.

Tip: Er bestaat een informeel, internationaal Culture of Care-netwerk. Leden zijn onder meer wetenschappers, biotechnici, dierenartsen, leden van IvD's en toezichthouders. Ook iemand van jouw IvD kan zich daarbij aansluiten [9].

Transparantie

Het uitdragen van een zorgcultuur binnen je instelling is goed. Die zorgcultuur ook uitdragen naar de maatschappij is nog beter. Vermeldt de website van jouw instelling de Culture of Care? En is deze vermelding zinvol en beschrijvend of zegt het alleen dat de cultuur 'goed' is? Gaat je instelling in dialoog met de maatschappij betreffende Culture of Care? De IvD kan eraan bijdragen dat alle publieksgerichte verklaringen over lokale zorgcultuur, dierenwelzijn en wetenschappelijke kwaliteit kloppen en toetsbaar zijn.

Nog meer suggesties

Zowel het EU-werkdocument voor Instanties voor Dierenwelzijn en Nationale Comités [2] en de RSPCA/LASA-richtlijnen voor goede praktijken voor AWERB's (de Engelse IvD's) [10] bevatten een sectie over het bevorderen van een Culture of Care, met een lijst van suggesties om de zorgcultuur te helpen ontwikkelen.

Referenties

1. RSPCA (2020). Promoting a Culture of Care. <https://www.rspca.org.uk/webContent/staticImages/Downloads/PromotingACultureOfCare.pdf>
2. Europese Commissie (2018). Verzorging van dieren met het oog op meer verantwoorde wetenschap: Instanties voor Dierenwelzijn en Nationale Comités. Een werkdocument over de instanties voor dierenwelzijn en de nationale comités met het oog op de naleving van de in de richtlijn vastgestelde vereisten. <https://op.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/191a69b0-2555-11e9-8d04-01aa75ed71a1>
3. Norecopa (z.d.) The Culture of Care - a working concept <https://norecopa.no/media/7711/culture-of-care-working-concept.pdf>
4. RSPCA (2017) Assessing the Culture of Care: a survey of network members. <https://www.rspca.org.uk/webContent/staticImages/Downloads/CultureOfCareNetworkSurveyReportFinal17.pdf>
5. EFPIA (2019). Assessing and benchmarking 'Culture of Care' in the context of using animals for scientific purpose. <https://www.efpia.eu/publications/downloads/efpia/assessing-and-benchmarking-culture-of-care-in-the-context-of-using-animals-for-scientific-purpose/>
6. Hawkins P. & Bertelsen T. (2019) 3Rs-related and objective indicators to help assess the Culture of Care. *Animals* 9(11), 969; <https://doi.org/10.3390/ani9110969>
7. Culture of Care Network (2018). Communication and the Culture of Care sheet of examples. <https://norecopa.no/media/8159/communication-and-the-culture-of-care-from-the-culture-of-care-network.pdf>
8. AALAS (z.d.) Compassion Fatigue: The Cost of Caring - Human emotions in the care of laboratory animals. <https://www.aalas.org/education/educational-resources/cost-of-caring>
9. Norecopa Culture of Care page (2020): <https://norecopa.no/more-resources/culture-of-care>
10. RSPCA/LASA (2015). Guiding principles on good practice for Animal Welfare and Ethical Review Bodies. tinyurl.com/AWERBRSPCA-LASA

Delen uit dit artikel zijn met toestemming van de RSPCA vertaald uit het pamflet [1].